

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2853/2564

นาง ห.โจทก์ นาย ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 354, ป.อ. มาตรา 96, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 352, ป.อ. มาตรา 353, ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์อ้างว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของ ส. ที่ยกให้แก่โจทก์ และจำเลยที่ 1 ผู้จัดการมรดกของ ส. เบียดบังที่ดินพิพาทไม่จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ กลับจดทะเบียนโอนให้แก่จำเลยที่ 2 อันเป็นการกระทำความผิดหน้าที่โดยทุจริต ตาม ป.อ. มาตรา 354 ประกอบมาตรา 353 โจทก์จึงต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่อยู่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 96 แต่เมื่อในวันที่ 2 สิงหาคม 2559 ซึ่งโจทก์ขอให้จำเลยที่ 1 โอนที่ดินพิพาทแก่โจทก์ และจำเลยที่ 1 ไม่โอนให้ เนื่องจากโจทก์ไม่มีเงินให้ตามที่จำเลยที่ 1 เรียกร้อง ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ปฏิเสธการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกที่ดินพิพาทต่อโจทก์ และมูลความแห่งคดีเกิดขึ้นในวันดังกล่าวแล้ว เมื่อนับจนถึงวันที่โจทก์ฟ้องเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือน คดีโจทก์จึงขาดอายุความตาม ป.อ. มาตรา 96 สิทธินาคดีอาญามาฟ้องของโจทก์เป็นอันระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (6)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 352, 353, 354 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่า คดีสำหรับจำเลยที่ 1 ในข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 353, 354 มีมูล ให้ประทับฟ้อง ส่วนข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 และคดีสำหรับจำเลยที่ 2 ไม่มีมูล ให้ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ขอให้ประทับฟ้องสำหรับจำเลยที่ 2 ในข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษานุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน จำเลยที่ 1 ให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 353 ประกอบมาตรา 354 จำคุก 2 ปี ทางนำสืบของจำเลยที่ 1 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุก 1 ปี 4 เดือน จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า นายสุ และนางใส มีบุตรด้วยกัน 8 คน คือ นางภิญญาดา โจทก์ นางเวส นายवास นายจันทร์ นางสาวสุชินันท์ จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 1 ตามลำดับ วันที่ 26 ธันวาคม 2556 นายสุถึงแก่ความตาย มีทรัพย์สินมรดกเป็นที่ดิน 4 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 3065, 3069, 3678 และ 3680 ต่อมาวันที่ 1 กันยายน 2557 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งจำเลยที่ 1 เป็นผู้จัดการมรดกของนายสุ หลังจากนั้นวันที่ 1 กันยายน 2557 และวันที่ 11 ธันวาคม 2557 จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 3069, 3678, 3680 และ 3065 ตามลำดับ เป็นของจำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดก ต่อมาวันที่ 22 มิถุนายน 2558 จำเลยที่ 1 จดทะเบียนแบ่งแยกที่ดินบางส่วนในโฉนดเลขที่ 3069 เป็นที่ดินโฉนดเลขที่ 10120 (ที่ดินพิพาท) ถึง 10123 เนื้อที่แปลงละ 1 ไร่เศษ ส่วนที่ดินที่เหลือจำนวน 22 ไร่เศษ จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 1 หลังจากนั้นวันที่ 27 กรกฎาคม 2559 จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 10120

ที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 3065, 3678 และ 3680 จำเลยที่ 1 แบ่งปันให้แก่ทายาทตามสัดส่วนแล้ว โดยจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 10125 ซึ่งแบ่งแยกจากที่ดินโฉนดเลขที่ 3065 และที่ดินโฉนดเลขที่ 10234 ซึ่งแบ่งแยกจากที่ดินโฉนดเลขที่ 3680 ให้แก่โจทก์ในวันที่ 2 สิงหาคม 2559 ซึ่งโจทก์พอใจ คงเหลือแต่ที่ดินโฉนดเลขที่ 10120 ที่ดินพิพาทที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 เป็นคดีนี้ว่าจำเลยที่ 1 กระทำผิดหน้าที่ผู้จัดการมรดกโดยทุจริตเนื่องจากจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 แทนที่จะเป็นโจทก์ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 หรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า โจทก์ไม่ทราบจำเลยที่ 1 โอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 โจทก์เพิ่งมาสงสัยเมื่อเห็นว่าการติดแผ่นป้ายประกาศขายที่ดินในที่ดินพิพาท จึงได้มอบหมายให้ทนายความไปตรวจสอบที่สำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬ สาขาเซกา ในวันที่ 5 มีนาคม 2561 จึงทราบว่ามีการโอนที่ดินพิพาทไปยังจำเลยที่ 2 แล้วเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2559 จึงต้องถือว่า โจทก์ทราบแน่ชัดถึงการกระทำผิดของจำเลยที่ 1 ในวันที่ 5 มีนาคม 2561 เมื่อโจทก์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีวันที่ 6 มีนาคม 2561 จึงอยู่ภายในระยะเวลา 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด โจทก์จึงไม่ขาดอายุความนั้น โจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า นายสุและจำเลยที่ 1 แบ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 3069 ออกเป็น 4 แปลงย่อย โดยแปลงที่ 1 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทนั้น นายสุยกให้แก่โจทก์ ภายหลังนายสุถึงแก่ความตาย โจทก์ยังนำดินเข้าไปถมในที่ดินพิพาท ส่วนจำเลยที่ 1 มีตัวจำเลยที่ 1 กับนางใส มารดาของโจทก์และจำเลยที่ 1 เป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า นายสุมีเจตนายกที่ดินโฉนดเลขที่ 3069 ให้จำเลยที่ 1 ทั้งแปลง โดยจำเลยที่ 1 เบิกความในส่วนนี้ว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 3069 ที่นายสุยกให้จำเลยที่ 1 นั้น ต่อมาจำเลยที่ 1 นำไปแบ่งแยกออกเป็นแปลงย่อย 4 แปลง ซึ่งรวมถึงที่ดินพิพาท จำเลยที่ 1 ประสงค์จะจดทะเบียนยกให้นางใสแต่นางใสแจ้งว่าไม่สามารถเดินทางไปทำนิติกรรมได้โดยสะดวก ให้จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทโดยใส่ชื่อจำเลยที่ 2 ไว้ เห็นว่า ทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยที่ 1 ต่างฝ่ายต่างยืนยันกันว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของนายสุที่ยกให้แก่ตนเอง เมื่อโจทก์อ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ และภายหลังที่นายสุถึงแก่ความตายแล้ว จำเลยที่ 1 ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดการมรดกของนายสุตามคำสั่งศาล ได้เพียบดบังที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์สินมรดกของนายสุโดยไม่จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ แต่กลับจดทะเบียนโอนให้แก่จำเลยที่ 2 อันเป็นการกระทำผิดหน้าที่ของตนโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 354 ประกอบมาตรา 353 โจทก์จึงต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 โจทก์เบิกความตอบทนายจำเลยที่ 1 ถามค้านได้ความว่า ในวันที่ 2 สิงหาคม 2559 ซึ่งจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 10125 ที่แบ่งแยกจากที่ดินโฉนดเลขที่ 3065 และที่ดินโฉนดเลขที่ 10234 ที่แบ่งแยกจากที่ดินโฉนดเลขที่ 3680 ให้แก่โจทก์ ซึ่งโจทก์ไปปรับโอนที่ดินดังกล่าว โจทก์ได้แจ้งให้จำเลยที่ 1 โอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ด้วย แต่จำเลยที่ 1 แจ้งว่าไม่ให้ เพราะที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่ในโฉนดเลขที่ 3069 โดยจำเลยที่ 1 ได้แย่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทอ้างว่านายสุยกให้แก่จำเลยที่ 1 ทั้งแปลง ทั้งโจทก์ยังเบิกความตอบทนายจำเลยที่ 1 ถามค้านต่ออีกว่า เหตุที่จำเลยที่ 1 ไม่โอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์พร้อมที่ดิน 2 แปลงดังกล่าวนั้น เนื่องจากจำเลยที่ 1 เรียกเงินโจทก์ 200,000 บาท โจทก์ไม่ทราบว่าเป็นค่าอะไร โจทก์ไม่มีเงินให้ จำเลยที่ 1 จึงไม่โอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ปฏิเสธในการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกที่ดินพิพาทต่อโจทก์โดยชัดแจ้งในวันดังกล่าวแล้ว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า มูลความแห่งคดีเกิดขึ้นในวันดังกล่าว โจทก์

รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2559 เมื่อนับถึงวันที่โจทก์ฟ้องจึงเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือน คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์เป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (6) กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่อีกต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิจารษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วัฒนา วิทยกุล · สราวุธ ศิริภาณุรักษ์ · สุรพล เอี่ยมมอริคม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2853/2564>